

Антонишин Андрій Павлович

канд. іст. наук

Київський національний
лінгвістичний університет

РЕКРЕАЦІЙНО-ТУРИСТИЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ НПП «СИНЕВІР»

Анотація

В статті аналізуються перспективні напрями становлення та розвитку рекреаційно-туристичної бази НПП «Синевір». Розглядаються заходи державної та місцевої влади щодо покращення туристичної привабливості національних природних парків на прикладі «Синевіру».

Ключові слова: туризм, рекреація, національний природний парк.

Аннотация

В статье анализируются перспективные направления становления и развития рекреационно-туристической базы НПП «Синевир». Рассматриваются меры государственной и местной власти по улучшению туристической привлекательности национальных природных парков на примере «Синевир».

Ключевые слова: туризм, рекреация, национальный природный парк.

В наш час туризм є одним з найприбутковіших видів бізнесу. В нього щорічно вкладають понад 10% всіх світових інвестицій. Невід'ємною складовою світового туристичного процесу є вітчизняна туристична галузь. В умовах розбудови української держави туризм може і повинен стати дієвим засобом формування ринкового механізму господарювання, надходження значних коштів до державного бюджету, однією з форм раціонального використання вільного часу, проведення змістовного дозвілля, вивчення історії рідного краю, залучення широких верств населення до пізнання тієї історико-культурної спадщини, яку залишили нам попередні покоління.

Національні природні парки – це важлива складова природоохоронної, рекреаційної, культурно-освітньої, науково-дослідної політики загальнодержавного значення, що створюються для збереження, відтворення і ефективного використання природних комплексів та об'єктів, які мають особливу природоохоронну, оздоровчу, історико-культурну, наукову, освітню та естетичну цінності.

В Україні діє 47 національних природних парків, 23 заповідники, численні заказники, пам'ятки природи та інші об'єкти природно-заповідного фонду. Співробітники цих установ активно працюють над збереженням природи, відтворенням екосистем, ведуть науково-дослідну роботу, розвивають рекреацію, здійснюють еколого-освітню та туристично-ознайомчу роботу.

Національний природний парк «Синевир» був створений у 1989 році. Його рекреаційний потенціал надзвичайно великий. Синевирське озеро, Дике озеро, гірські річки і водоспади, мальовничі карпатські вершини – все це робить виклик туристам не лише з різних куточків України, а й з закордону. Враховуючи це, керівництво НПП

«Синевір» здійснює значну роботу щодо популяризації відпочинку на території парку серед різних вікових груп, а також серед громадян різних країн світу. Звичайно головною туристичною перлиною парку є територія навколо Синевирського озера. Тут побудований оглядовий майданчик, перехідні містки через потічки, що впадають в озеро, влаштовано місця для відпочинку.

Гордістю парку є найбільший в Європі Реабілітаційний центр бурих ведмедів. У цьому спеціалізованому закладі для бурих ведмедів виділено територію площею 12 га, для безпеки і контролю за тваринами встановлено електропастух та ведеться відеоспостереження. Розпочато будівництво адміністративної будівлі, в якій розміститься візит-центр. Реабілітаційний центр дуже популярний серед туристів.

Незважаючи на існуючий рекреаційний попит та значне навантаження на природні комплекси «Синевиру», більша частина території парку залишається поза увагою туристів. Тут спостерігається домінування літніх видів відпочинку – пішохідного, оздоровчого туризму. Актуальними залишаються проблеми розвитку зимових видів рекреації, бальнеолікування, агротуризму, для функціонування яких НПП «Синевир» має значний рекреаційний потенціал.

НПП «Синевир» містить значні перспективи для розвитку пішохідного туризму та створення наметових стоянок, а саме низькотрав'я, ліс без підросту; доступність питної води менше, ніж за 10 хв. ходу; дров – менше, ніж за 20 хв. ходу; віддаленість від населених пунктів – до 12 годин пішого ходу; гірські хребти, протяжністю понад 10 км.; наявні притулки та цікаві природні об'єкти все це в комплексі робить територію парку привабливою, як для вітчизняних так і для іноземних туристів. Окрім цього на території НПП «Синевир» прокладено ряд нових екологічних та туристичних маршрутів. Здійснюється робота, щодо обладнання туристичної стежки «Лінія Арпада», яка є своєрідним музеєм під відкритим небом. Цей маршрут користується популярністю серед угорських туристів, саме тому значна кількість інформації, розміщених на стендах, викладена на угорській мові.

Мережа діючих на сьогодні туристичних маршрутів у межах НПП «Синевир» характеризується чіткою орієнтацією на транспортні магістралі у західній частині з незначними відгалуженнями на схід. Вузлом з найкращою доступністю є урочище «Остріки». Удосконалення туристичної мережі полягає, насамперед, у створенні нових пунктів рекреаційного господарства для підвищення рівня інфраструктурного забезпечення маршрутів у східній частині парку. Також, підвищиться значення транзитних туристичних маршрутів, які пролягають через територію парку, збільшиться можливість ознайомлення туристів із місцевими об'єктами.

Список використаних джерел

1. Кілінська К. Фізична географія Карпато-Подільського регіону України. – Чернівці: «Рута», 2011.
2. Романів А. С. Ландшафтно-рекреаційний потенціал Національного природного парку «Синевир» : автореф. дис... канд. геогр. наук: 11.00.01 / Львівський національний ун-т ім. Івана Франка. – Л., 2007.
3. Романів А.С. Природні передумови та стан розвитку екотуризму у національному природному парку «Синевир» // Наукові записки Тернопільського державного педагогічного університету. Серія: географія. – Тернопіль. – №2. – Ч.1 – 2004.
4. Романів А.С., Романів О.Я. Обґрунтування мережі туристичних маршрутів Національного природного парку «Синевир» на засадах ландшафтознавчих досліджень // Фізична географія та геоморфологія. – К.: ВГЛ Обрії, 2004. – Вип. 46, Т. 1.
5. <http://www.npp-synevyr.net.ua/page73-13.html>